

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 14/2024)

София, 10 април 2024 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 04.04.2024 г.	3
1.1	Площи за реколтиране с есенни култури	3
1.2	Засети площи с основни пролетници	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци	4
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	5
2.1	Зърнени и маслодайни култури	5
2.2	Плодове и зеленчуци	6
3.	Цени	6
3.1	Зърнени и маслодайни култури	6
3.2	Плодове и зеленчуци	7

Забележки: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“, общински служби по земеделие и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 04.04.2024 г.

1.1 Площи за реколтиране с есенни култури

Оперативните данни към 4 април 2024 г. сочат ръст на площите за реколтиране с ечемик и тритикале съответно с 34% и 22,4% на годишна база. Под миналогодишните нива са площите с пшеница (с 4,4%), маслодайна рапица (с 16,6%) и ръж (с 12,7%).

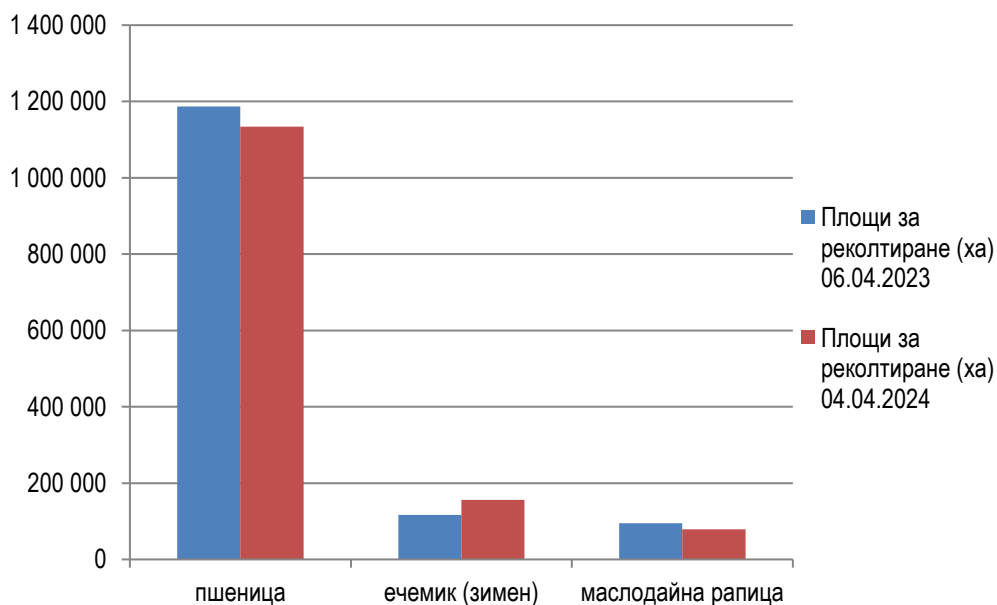
Площи за реколтиране с основни есенни култури към 04.04.2024 г., ха

	Площи за реколтиране (ха)		Изменение на годишна база, %
	06.04.2023	04.04.2024	
пшеница	1 186 698	1 134 180	-4,4%
ечемик (зимен)	116 406	155 945	34,0%
маслодайна рапица	94 762	79 049	-16,6%
ръж	7 521	6 567	-12,7%
тритикале	13 090	16 023	22,4%

Източник: Оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Забележка: Площите за реколтиране за зърно се изчисляват като от засетите площи се извадят пропадналите площи и площите, прибрани като цяло растение за фураж

Площи за реколтиране при основни есенни култури към 04.04.2024 г., сравнено със същия период на 2023 г.

1.2 Засети площи с основни пролетници

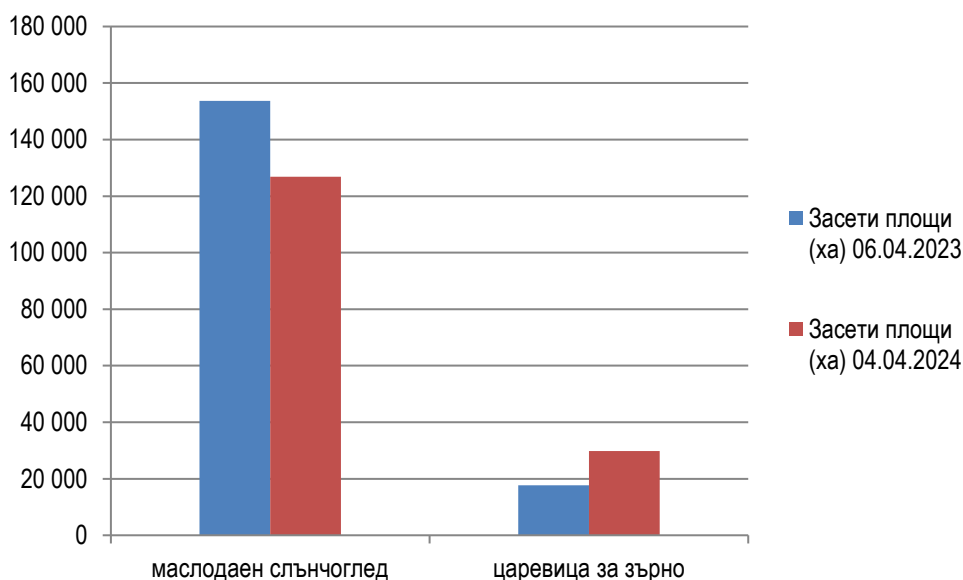
През последната седмица се наблюдава ускоряване на сеитбата на пролетни зърнени и маслодайни култури. На този ранен етап засетите площи с пролетен ечемик надхвърлят с близо 18% отчетените по същото време на миналата година, а при царевицата за зърно увеличението достига 68,6%. Изоставането при площите, засети с маслодаен слънчоглед, намалява от 34,6% през предходната седмица на 17,5%.

Засети площи с основни пролетници към 04.04.2024 г., ха

	Засети площи (ха)		Изменение на годишна база, %
	06.04.2023	04.04.2024	
маслодаен слънчоглед	153 682	126 851	-17,5%
царевица за зърно	17 641	29 748	68,6%
пролетен ечемик	540	636	17,8%

Източник: Оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 04.04.2024 г., сравнено със същия период на 2023 г.

1.3 Площи и производство на зеленчуци

В начален стадий е засаждането на картофи и зеле на открито, като засега площите с двете култури са под нивата отпреди една година.

От началото на 2024 г. до момента са произведени 1 921 тона оранжерийни краставици, което е със 7,9% повече на годишна база. В ход е прибирането и на реколтата от домати в оранжерии.

Площи и производство от зеленчуци към 04.04.2024 г.

	Засадени площи (ха)		Реколтирани площи (ха)		Произдукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	06.04.2023	04.04.2024	06.04.2023	04.04.2024	06.04.2023	04.04.2024	06.04.2023	04.04.2024	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Произдукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
Картофи	913	595	-	-	-	-	-	-	-34,8%	-	-	-
Зеле	127	58	-	-	-	-	-	-	-54,3%	-	-	-
Домати в оранжерии	164	122	7	5	9	21	129	420	-25,6%	-28,6%	133,3%	225,6%
Краставици в оранжерии	119	119	46	38	1 781	1 921	3 872	5 055	0,0%	-17,4%	7,9%	30,6%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

2. Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

През изминалата седмица експортът на пшеница и ечемик през „Пристанище Варна“ ЕАД¹ остава в застои. Въпреки това, общо изнесените количества от двете култури от началото на юли 2023 г. до 7 април 2024 г. бележат значително увеличение спрямо година по-рано - респективно със 77,6% и с близо двадесет и пет пъти. Все още през порта не са преминавали товари с рапица от новата реколта.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

	01.07.2022 – 07.04.2023	01.07.2023 – 07.04.2024	Изменение на годишна база
пшеница	816 633	1 450 679	77,6%
ечемик	6 706	167 281	2394,5%
рапица	11 014	-	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

На този етап няма данни за износ на пшеница, ечемик и рапица от реколта `2023 през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

Общият износ на царевица през „Пристанище Варна“ ЕАД за периода от началото на пазарната 2023/24 година до момента (включващ 30,3 хил. тона за първата седмица на април 2024 г.) е с 47,2% под отчетения по същото време на миналия сезон. Експортът на слънчоглед през порта остава в застои, изоставайки с 66,6% на годишна база.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

	01.09.2022 – 07.04.2023	01.09.2023 – 07.04.2024	Изменение на годишна база
царевица	245 355	129 615	-47,2%
слънчоглед	14 494	4 837	-66,6%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Засега не е реализиран износ на царевица и слънчоглед – реколта `2023 от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

¹ През последните три пазарни години „Пристанище Варна“ ЕАД формира средно 23% от общия експорт на пшеница и ечемик от страната, 38% от този на царевица и 4% от този на слънчоглед.

Внос

От началото на съответните пазарни години (м. юли 2023 г. за есенните и м. септември 2023 г. за пролетните култури) през „Пристанище Варна“ ЕАД са внесени 2,7 хил. тона рапица и 9 хил. тона слънчоглед. Няма данни за осъществени доставки на пшеница, ечемик и царевица през наблюдаваните терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 12/2024, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за януари 2024 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 12/2024, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 3 април 2024 г. средните изкупни цени на хлебна пшеница и царевица за страната се понижават съответно с 1,1% и 1,5% спрямо предходната седмица. Минимално поскъпване на седмична база е налице при фуражната пшеница (с 0,3%), слънчогледа (с 0,4%) и ечемика (с 0,6%).

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 03.04.2024 г., лв./тон без ДДС

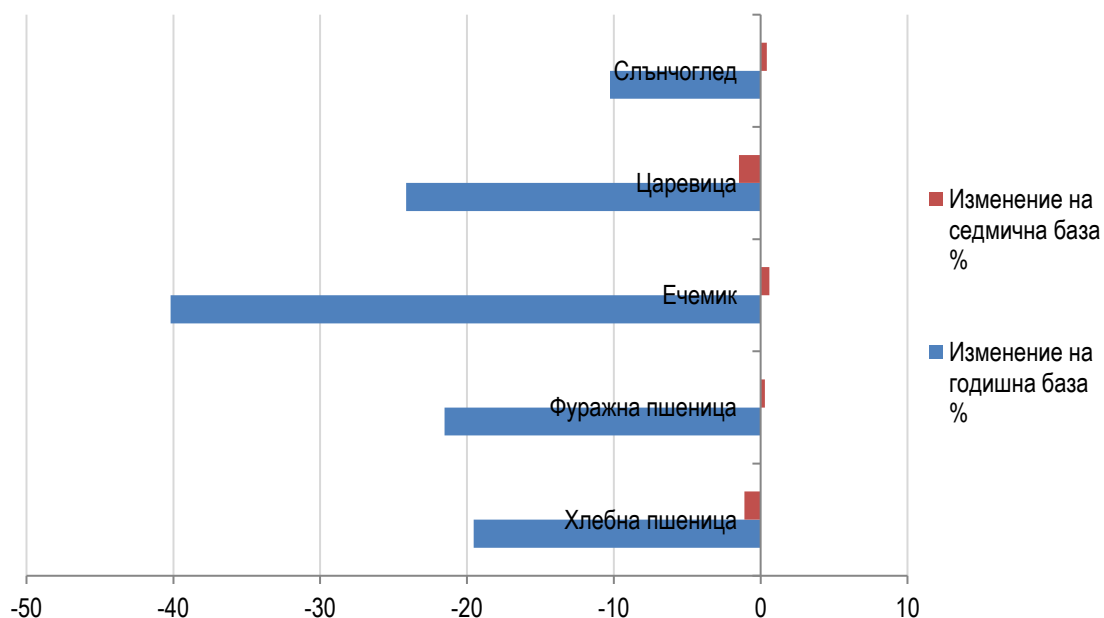
	05.04.2023	27.03.2024	03.04.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	445	362	358	-19,6	-1,1
Фуражна пшеница	432	338	339	-21,5	0,3
Ечемик	565	336	338	-40,2	0,6
Царевица	443	341	336	-24,2	-1,5
Слънчоглед	809	723	726	-10,3	0,4
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: САПИ ЕООД (средноседмични цени); изчисления на МЗХ

* няма данни

Цените на основните зърнени и маслодайни култури продължават да се движат под нивата отпреди една година, като намалението е в границите от 10,3% (слънчоглед) до 40,2% (ечемик).

**Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към
03.04.2024 г.**

3.2 Плодове и зеленчуци

При предлагането на едро на плодове и зеленчуци на тържищата се отчитат разнопосочни седмични ценови изменения. Доматите, ябълките и краставиците от внос поевтиняват, респективно с 1%, 5,9% и 8,1%. Малко по-високи спрямо предходната седмица са средните цени на едро на картофите (с 0,7%), зелето (с 1,6%) и вноския червен пипер (с 1,8%).

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 05.04.2024 г., лв./кг

	07.04.2023	29.03.2024	05.04.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	1,25	1,35	1,36	8,8	0,7
домати (оранжерийни)	3,30	*	*	-	-
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	3,28	3,06	3,03	-7,6	-1,0
краставици (оранжерийни)	3,88	*	*	-	-
краставици (внос)	3,03	2,72	2,50	-17,5	-8,1
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен, внос)	4,36	4,40	4,48	2,8	1,8
зеле	1,10	1,22	1,24	12,7	1,6
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-

	07.04.2023	29.03.2024	05.04.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
ябълки (внос)	*	1,85	1,74	-	-5,9
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: ДКСБТ; изчисления на МЗХ

* няма данни

Към началото на м. април 2024 г. зелето се търгува с 12,7% по-скъпо в сравнение с година по-рано. По-умерено са нараснали цените на червения пипер (с 2,8%) и картофите (с 8,8%). Понижение на годишна база бележат цените на вносните домати (със 7,6%) и вносните краставици (със 17,5%).

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 05.04.2024 г.

